

گزارش جلسات برگزار شده توسط گروه‌های علمی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

گروه علمی: گروه سلامت روان (جلسه ۱۳۵) تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۴/۱۰/۸

تهیه کننده: دکتر مرضیه جبّاری

اعضای حاضر در جلسه :

خانم ها: دکتر فرانک فرزدي، دکتر افسانه صادقي، دکتر زينب نصيري، دکتر مقصودي، دکتر مرضیه جبّاری

آقایان: دکتر احمد علی نوربالا، دکتر علی فتحي آشتیانی، دکتر محمدباقر صابري زفرقندی، دکتر محمد علی همتي، دکتر محمد

عفت پناه، دکتر احمد عليپور، دکتر محمد مهدي قاسمي، دکتر عباسعلي ناصحي، دکتر محمدرضا خدایي، دکتر فردين عليپور،

دکتر محمدرضا شالبافان، دکتر محمد اسماعيل مطلق، دکتر حسن رفيعي، دکتر شگرف نخعي، دکتر رسول روشن، دکتر رضا

محمدي، دکتر محمدرضا محمدي، دکتر مهدي هرمز پور، دکتر عباسعلي واشيان (آنلاين)، دکتر سیاوش لاجوردی

خلاصه موضوع / موضوعات مطرح شده در جلسه

-آقای دکتر عباسعلي ناصحي مطالبی درباره سلامت روانی دستياران تخصصی پزشکی ارائه دادند.

-آقای دکتر نخعی معاون دبیر شورای آموزش تخصصی وزارت بهداشت آمار خودکشی دستياران در چهار سال اخير، منتج از تحقیقات معاونت دانشجویی وزارت بهداشت را ارائه کردند.

رئوس نتایج مذاکرات در جلسه

-آقای دکتر ناصحي در ارائه خود شواهدی مانند خالی ماندن بسیاری از ظرفیت های پذیرش دستياري، افزایش انصراف از تحصیل، افزایش میل به مهاجرت، افزایش شیوع افسردگی، سوء مصرف مواد، الکل و خودکشی منجر به فوت را نشان دهنده مشکلات دستياران تخصصی پزشکی عنوان کردند.

ایشان وزارت بهداشت، دانشگاه های علوم پزشکی، سازمان نظام پزشکی، فرهنگستان علوم پزشکی و گروه های آموزشی مرتبط با سلامت روان و سلامت اجتماعی در دانشگاه ها را مسئول رسیدگی به مشکلات دستياران برشمردند. همچنین عمده مشکلات دستياران را کار سخت و طاقت فرسا، حقوق ناچيز، کشیک زیاد، استرس کاری زیاد، مشکلات معیشتی و رفاهی، دوری از خانواده و نا امیدی نسبت به آینده شغلی خود دانستند. در ادامه ایشان راهکارهایی برای حل این مشکلات ارائه دادند:

افزایش حقوق و مزایا، تامین خدمات بیمه ای و مسکن، کاهش ساعات کار و کاهش تعداد کشیک، کاهش وظایف درمانی دستياران، آموزش اساتید و دستياران برای ارتقاء سلامت روان، برقراری مکانیسم های مربوط به جلوگیری از بدرفتاری و خشونت نسبت به دستياران، غربالگری سلامت روان در شروع دوره دستياري و غربالگری های دوره ای، تأسیس مراکز سلامت روان اختصاصی برای دستياران، آموزش برنامه های خود مراقبتی برای دستياران، مداخلات حمایتی وقتی یکی از دستياران اقدام به خودکشی می کند، خودداری از برجسته کردن اخبار مربوط به خودکشی دستياران.

در ادامه آقای دکتر نخعی نتایج تحقیقات معاونت دانشجویی وزارت بهداشت را درباره آمار خودکشی منجر به فوت به شرح زیر اعلام کردند:

سال ۴۰۱ با حدود ۱۴ هزار دستیار ۶/۷ در صد هزار نفر

سال ۴۰۲ با حدود ۱۵ هزار دستیار ۵۱.۷ در صد هزار نفر

سال ۴۰۳ با حدود ۱۶ هزار دستیار ۱۸.۲ در صد هزار نفر

سال ۴۰۴ تا کنون با حدود ۱۷ هزار دستیار ۱۱.۳ در صد هزار نفر

راهکارهایی که ایشان ارائه دادند:

-آماده سازی زیرساخت‌های لازم توسط وزارت بهداشت برای تفکیک آموزش و درمان در مراکز آموزشی به منظور کاهش وظایف دستیاران

-کاهش ساعات و تعداد کشیک دستیاران و فراهم شدن استراحت کافی بین کشیک‌ها

- اعلام آمار دقیق خودکشی دستیاران پزشکی توسط مراجع رسمی

خلاصه:

در ادامه موضوع مورد بحث و تبادل نظر اعضای گروه قرار گرفت و موارد زیر برای پیشگیری از خودکشی مطرح شد:

- غربالگری و شناسایی زود هنگام با پرسشنامه معتبر
- انجام مداخلات هدفمند و مانیتورینگ مداوم برای گروه‌های آسیب پذیر پس از شناسایی
- پیشگیری در سطح فردی و دسترسی به اورژانس ها با فراهم آوردن امکانات لازم
- آموزش دستیاران، اساتید و اطرافیان دستیاران برای افزایش آگاهی درباره خودکشی
- کاهش فشار کاری دستیاران
- برخورد جدی با بهره کشی، زورگویی و خشونت اساتید و دستیاران سال بالاتر
- ارتقای امکانات رفاهی از جمله افزایش حقوق و مزایا، تامین خدمات بیمه ای، مسکن
- مداخلات حمایتی برای دستیارانی که اقدام به خودکشی می کنند

توصیه‌های مطرح شده برای پیگیری

- مقرر شد توصیه های سیاستی درباره خودکشی دستیاران تنظیم و به ریاست محترم فرهنگستان و معاونت علمی منعکس گردد.